

Prof. OUY Vanthon
សាស្ត្រាចារ្យ អ៊ុយវ៉ាន់ថុន/ អ៊ុយវន្តថុន
(1937-2021)

ដោយ
បណ្ឌិតសភាចារ្យយីងហុកឌី

ជីវប្រវត្តិសង្ខេប

អ៊ុយវ៉ាន់ប៉ុនកើតនៅក្នុងទីរួមខេត្ត សៀមរាប នាថ្ងៃទី២២ មករា ១៩៣៧។ បិតាលោក ជាសហគ្រិន។

កុមារ វ៉ាន់ប៉ុន រៀននៅសាលាបឋមសិក្សាក្នុងទីរួមខេត្តសៀមរាប រហូតដល់ប្រឡង ជាប់វិញ្ញាបនបត្របឋមសិក្សាបានទៅសិក្សានៅវិទ្យាល័យព្រះមុនីវង្សក្នុងទីរួមខេត្តបាត់ ដំបង ដោយបានទទួលអាហារូបករណ៍គឺកន្លែងសំណាក់នៅនិងបានអាហារបរិភោគ រហូតដល់បានប្រឡងជាប់សញ្ញាបត្រមធ្យមសិក្សាភាគទី១។ នៅសម័យនោះវិទ្យាល័យ ព្រះមុនីវង្សមិនទាន់មានថ្នាក់ទីបញ្ចប់ទេ។ យុវជនវ៉ាន់ប៉ុន បានទទួលអាហារូបករណ៍រដ្ឋ បន្តមករៀននៅវិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិក្នុងក្រុងភ្នំពេញ រហូតដល់បាន ប្រឡងជាប់សញ្ញា បត្រមធ្យមសិក្សាភាគទី២ (Bac II) ។ បន្ទាប់ពីបានទទួលសញ្ញាបត្រ ដោយជោគជ័យ យុវជន វ៉ាន់ប៉ុនបានទទួលអាហារូបករណ៍រដ្ឋាភិបាលបារាំងឲ្យមកបន្តការសិក្សានៅឧត្តម សិក្សាប្រទេសបារាំងផ្នែកគណិតសាស្ត្រ។

បន្ទាប់ពីរៀនចប់នៅប្រទេសបារាំង ដោយលោកយបានទទួលបរិញ្ញាបត្រគណិត សាស្ត្រពីសាកលវិទ្យាល័យ «បរដូ» (Université de Bordeaux) លោកអ៊ុយវ៉ាន់ប៉ុន ក៏បាន

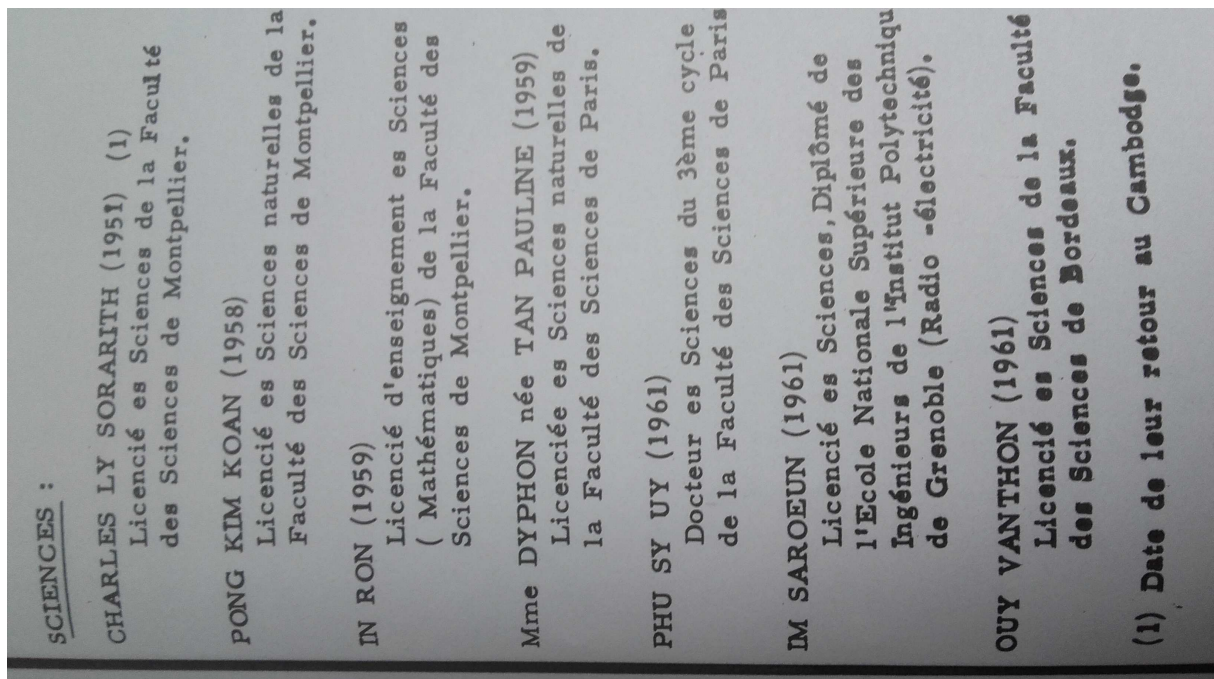
ត្រឡប់ចូលប្រទេសកម្ពុជារវិញនាឆ្នាំ១៩៦១។ ដំបូងលោកបានទទួលការតែងតាំងជានាយកវិទ្យាល័យព្រះយុគនូវនៅក្រុងភ្នំពេញ។ នាឆ្នាំ១៩៦៣ លោកបានទទួលការតែងតាំងជានាយកវិទ្យាស្ថានគរុកោសល្យ (Institut National Pédagogique - INP) នៅទីក្រុងភ្នំពេញ។

វេលារដូវផ្ការីកឆ្នាំ១៩៦៥, សាស្ត្រាចារ្យ អ៊ុយវ៉ាន់ប៊ុន បានទទួលការតែងតាំងជានាយកគណៈមេប្រយោគប្រឡងសញ្ញាបត្រនៅខេត្តកំពង់ចាម។ នាពេលនោះ ព្រហ្មលិខិតនាំឲ្យលោកបានជួបកញ្ញា ម៉ាយូមីម៉ាន (Mayoumi Man) ដែលធ្វើឲ្យលោកមានក្តីប្រតិពន្ធ យ៉ាងខ្លាំងហើយបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍នៅថ្ងៃពុធទី១៧សីហា១៩៦៥។

ឆ្នាំ១៩៦៦ លោកបានបុត្រ១ ឈ្មោះ វ៉ាន់ប៊ូនី (Vanthony) ហើយ១៨ខែក្រោយមកលោកបានបុត្រ១ទៀតឈ្មោះវ៉ាន់ប៊ូណា (Vanthona) ដែលបានទទួលអនិច្ចកម្មដ៏ខ្មោចផ្សាដោយគ្រោះថ្នាក់ទោចក្រយានយន្តនៅឆ្នាំ២០០២។

នាឆ្នាំ១៩៦៧ លោកបានទទួលការតែងតាំងជាព្រឹទ្ធបុរសវិទ្យាស្ថានបច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់ «មិត្តភាពខ្មែរសូវៀត»(ITSAKS)។

¹ សូមអានសៀវភៅ *Les élites khmères*, Phnom Penh, Coll. Culture et Civilisation khmères n°8, 1965, p.131.

នៅក្នុងស្ថានភាពតឹងតែងក្នុងសង្គ្រាម នាខែវិច្ឆិកា១៩៧០ លោកសាស្ត្រាចារ្យបានបុត្រី១នាម សូរីវ៉ា (Sovira) លោកបានទទួលតំណែងជាអនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងអប់រំជាតិ (INNOTECH) ក្នុងរដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋខ្មែរ។ តួនាទីនេះបានតែងតាំងពី ១៩៧១ដល់១៩៧២ជាជំនួយការលោកលន់ណល់ ប្រធានាធិបតីសាធារណរដ្ឋខ្មែរ។

នាឆ្នាំ១៩៧២សាស្ត្រាចារ្យអ៊ុយវ៉ាន់ប៉ុនបានទទួលការអញ្ជើញជាអ្នកជំនាញការក្នុងអង្គការ SEAMEO (INNOTECH)² រៀនណាម។ បន្ទាប់មកលោកបានទទួលតំណែងជានាយករងរហូតដល់ឆ្នាំ១៩៧៥ដែលមានស្នាក់ការនៅព្រែនគរ។ មុនថ្ងៃធ្លាក់ព្រែនគរនាថ្ងៃ៣០មេសា១៩៧៥, លោកអ៊ុយវ៉ាន់ប៉ុនព្រមទាំងគ្រួសារបានចេញដំណើរទៅប្រទេសកាណាដាដោយឆ្លងកាត់រយៈពេលប្រទេសបារាំង។

គ្រួសារលោកអ៊ុយវ៉ាន់ប៉ុនតាំងទិវស៍នៅក្រុងម៉ុងរេអាល ហើយសាស្ត្រាចារ្យវ៉ាន់ប៉ុនបានបង្រៀនវិទ្យាសាស្ត្រនៅម៉ានីវ៉ាកី (Maniwaki)។ នាឆ្នាំ១៩៧៦លោកវ៉ាន់ប៉ុនបានជាប់ឆ្នោតជាប្រធានសហគមន៍ខ្មែរនៅកាណាដា។

អស់ចិត្តក្នុងការបង្រៀននិងការអប់រំជាតិនៅកេបិច(Québec), លោកអ៊ុយវ៉ាន់ប៉ុនបែរទៅធ្វើជាសហគ្រិនវិញ។

បន្ទាប់ពីការបោះឆ្នោតនៅកម្ពុជានៅឆ្នាំ១៩៩៣, លោកអ៊ុយវ៉ាន់ប៉ុននិងភរិយាត្រឡប់ទៅនៅមាតុភូមិវិញ។ ដោយលោកមានទស្សនវិស័យនិងចេតនារស់នៅក្នុងមាតុភូមិហើយចង់ធ្វើវិភាគទានដើម្បីវឌ្ឍនភាពរីកចម្រើននិងកសាងជាថ្មីឡើងវិញ ជាពិសេសលើវិស័យអប់រំ វិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកទេស។

នាឆ្នាំ១៩៩៥,សាស្ត្រាចារ្យអ៊ុយវ៉ាន់ប៉ុនត្រឡប់យកតំណែងចាស់លោកនៅវិទ្យាស្ថានបច្ចេកទេសកម្ពុជាជាប្រធានរហូតដល់ឆ្នាំ២០០០ជាឆ្នាំដែលលោកត្រូវចូលនិវត្តន៍។ លោកទទួលអនិច្ចកម្មនៅថ្ងៃ២៨ឧសភា២០២១ដោយរោគាពិធ(មហារីក)។³

² នេះជាអក្សរកាត់សម្គាល់អង្គការអប់រំបច្ចេកទេសអន្តរជាតិនៅអាស៊ីអង្កេយ៍។ សូមមើលអាំងតែណែតតាមតំណនេះ៖ <https://www.seameo-innotech.org/about-innotech/>

³ ជីវប្រវត្តិសង្ខេបនេះបានជំនួយពីគ្រួសារសាស្ត្រាចារ្យអ៊ុយវ៉ាន់ប៉ុន ជាពិសេសពីលោកកឹកប៊ុនប៉ុង។

ឧបសម្ព័ន្ធ

រូបថតនាឆ្នាំ១៩៦១នៅមុខគេហដ្ឋានគ្រួសារលោកអ៊ុយវ៉ាន់ប៉ុន ក្នុងទីរួមខេត្តសៀមរាប។
ពីស្តាំទៅឆ្វេង គឺ អ៊ុយវ៉ាន់ដេត, បិតាលោក, លោកអ៊ុយវ៉ាន់ប៉ុន, កញ្ញា អ៊ុយសុមាលី (ជា
អនាគតភរិយាលោកវិស្វករកីកប៊ុនប៉ុង), មាតាលោក, បងស្រីលោកនិងស្វាមី ព្រមទាំង
ក្មួយប្រុសស្រីលោក។ (រូបថតកម្មសិទ្ធិគ្រួសារសាស្ត្រាចារ្យ អ៊ុយវ៉ាន់ប៉ុន)។

ពិស្សេនដដែល

— ★ ★ —

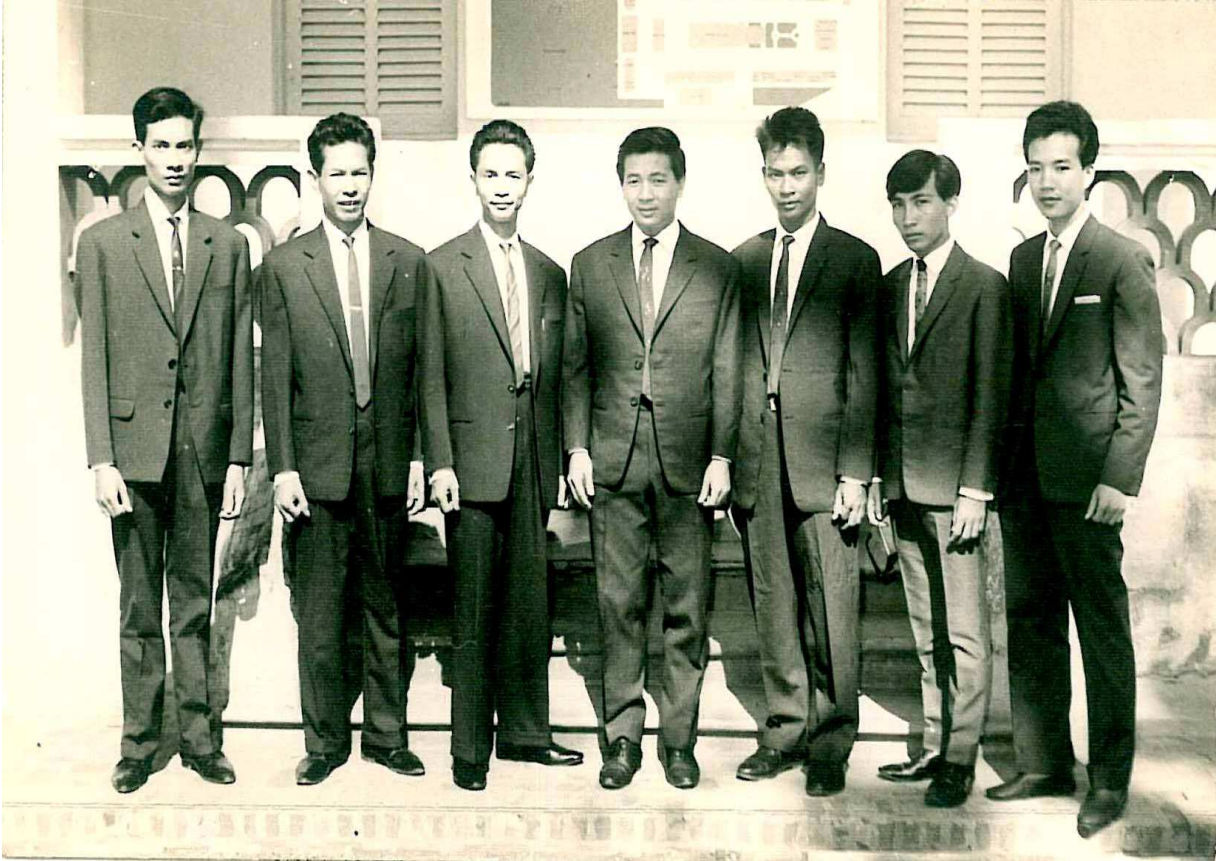
- សៀវភៅគំហើញ ឬសំរស់ធីត (បោះលើកទី២អស់)
- សៀវភៅដំនែងភាគស្នេហា និងភាគចំណេះ (បោះលើកទី២)
- លំនៅចុងក្រោយ (បណ្ណាគារខ្មែរមន)
- ហ្សង់ប៊ុលសាត្រ និងអាល់បែរកាមិស (អស់)

— គណិតសាស្ត្រថ្នាក់ទី ៨-៧-៦-៥-៤-៣ (ធ្វើជាមួយគណិតកម្ម
ការបច្ចេកទេសខាងគណិតសាស្ត្រ នៃខេមរយានកម្មសិក្សា
ដែលមានលោក អ៊ុយ វន្តបុន ជាប្រធាន)

ប្រុងបោះផ្សាយ :

- ជួននារីម្នាក់ (កំណាព្យ)
- ចិត្តសាស្ត្រសំរាយ (Psychologie pour tous)

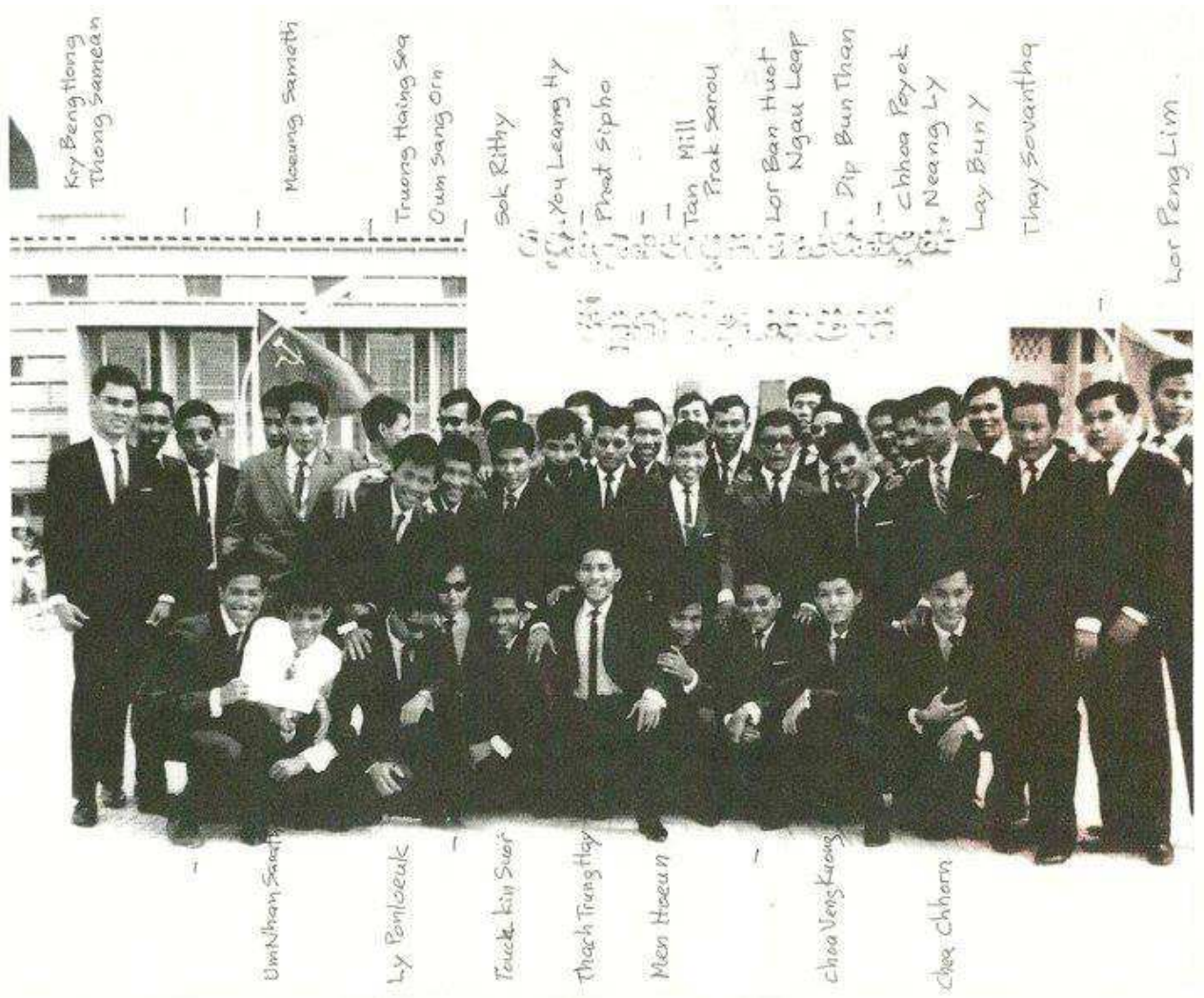
លោកអ៊ុយវន្តបុន (អ៊ុយវ៉ាន់បុន) ជាប្រធានគណៈកម្មការខេមរយានកម្មគណិតវិទ្យា នៅសម័យសង្គមរាស្ត្រនិយម (ដូចមានសេចក្តីបញ្ជាក់នៅទំព័រដើមក្នុងស្នាដៃអក្សរសិល្ប៍ យុនស្រ៊ិនជាគ្រូគណិតវិទ្យានៅមធ្យមសិក្សាមានចំណងជើងថា «សំនៅចុងក្រោយ» ដែល ជាអ្នកបានធ្វើការរួមជាមួយលោកវ៉ាន់បុនក្នុងគណៈកម្មការខេមរយានកម្មគណិតវិទ្យា ។

រូបថតនាឆ្នាំ១៩៧០ ជាមួយសហសេរីកជាសាស្ត្រាចារ្យភាសាអង់គ្លេស។ សាស្ត្រាចារ្យអ៊ុយ វ៉ាន់បុន ឈរនៅកណ្តាលហើយរូបនៅឆ្វេងដៃទី៣គឺលោកគ្រូមាសចាន់ថន ហើយនៅស្តាំដៃទី៣ គឺលោកគ្រូ ទ្រឿងមាលី (ជាសាស្ត្រាចារ្យភាសាអង់គ្លេសនៅវិទ្យាល័យខ្មែរអង់គ្លេសនៅភ្នំពេញ)។

លោក អ៊ុយវ៉ាន់ថុន
ព្រឹទ្ធបុរសនៃវិជ្ជាស្ថានបច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់មិត្តភាពខ្មែរ-សូវៀត

និស្សិតវិស្វករជំនាន់ទី១នៅវិទ្យាស្ថានបច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់មិត្តភាពខ្មែរ-សូវៀត
(រូបថតកម្មសិទ្ធិលោកវិស្វករ ម៉ែនសុវណ្ណា)

រូបថត សាស្ត្រាចារ្យ អ៊ុយវ៉ាន់ប៊ុនដែលបានតាំងក្នុង ឈាបនដ្ឋាន »Salon Funéraire
Lajeunesse Fortin Cenac « នៅប្រទេស កាណាដា